

Mál nr. 397/2017**M f.h. ófjárráða sonar síns og
vátryggingafélagið V vegna ábyrgðartryggingar X.****Slys nemanda í skólastofu 8.2.2017.****Gögn.**

Málskot málskotsaðila, dags. 7.12.2017, ásamt athugasemdum með bréfi dags. 2.1.2018.

Bréf V, dags. 22.12.2017.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að sonur M hafi verið nemandi í Hólabrekkuskóla 8. febrúar 2017 þegar verið var að framkvæma efnafræðitilraun sem gekk út á að sandi, sykri, matarsóða og etanóli var blandað saman til að líkja eftir eldgosi. Í skýrslu Vinnueftirlitsins dags. 23. ágúst 2017 kemur fram að kennari hafi tekið saman rétt magn efna á tveimur borðum í skólastofunni fyrir tilraunina, mótað efnin eins og eldfjall og síðan kveikt í. Síðan hafi samnemandi sonar M tekið etanólbrúsa og hellt yfir opinn eld, sem hafi leitt til eldblossa og líkamstjóns hjá syni M.

M telur að X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni sonar þeirra þar sem kennari sonar M hafi ekki gætt nægilegrar varúðar þegar hann skildi etanólbrúsa eftir í skólastofu þannig að annar nemandi gat nálgast brúsann. M vísar til þess að það sé ósamræmi í frásögn kennarans af atvikinu og bendi allt til þess að ekki hafi verið gætt nægilegrar varkárni við umgengni um jafnhættulegt efni og etanól. M heldur því fram að í ljósi þess að kennari var með nemendur á unglingsaldri í kennslu og að vinna með hættuleg efni og hefði þess vegna átt að gæta sérstakrar varúðar. Einnig vísar M til þess að brotið hafi verið gegn háttnerisreglum í lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum sem og háttnerisreglum í lögum um grunnskóla nr. 91/2008 en þau ákvæði sem vísað er til lúta að því að tryggja þurfi öryggi nemenda og starfsfólks almennt. Einnig bendir M á að skortur hafi verið á áhættumati vegna tilraunar sem þessarar, sérstaklega þar sem verið var að vinna með eldfim efni og vísar til skýrslu Vinnueftirlitsins varðandi umræddan skort. Einnig vísar M til þess að aðstæður í skólastofunni eða háttsemi kennara hafi ekki verið í samræmi við fleiri skráðar háttnerisreglur eins og reglugerð nr. 553/2004 um verndun starfsmanna gegn hættu á heilsutjóni af völdum efna á vinnustað og með hliðsjón af lögum um grunnskóla eigi ákvæði reglugerðarinnar jafnt við nemendur og starfsfólk skóla. Einnig verði að líta til reglna í reglugerð nr. 657/2009 um öryggi og velferð nemenda og laga um grunnskóla í þessu samhengi þar sem kemur fram að skólastarf skuli vera þannig að öryggi nemenda sé haft að leiðarljósi.

V telur að X beri ekki skaðabótaábyrgð vegna líkamstjóns sonar M og vísar til þess að kennari hafi gætt fyllstu varúðar og kynnt nemendum hættueiginleika etanóls áður en svokölluð eldfjallatilaun hafi verið framkvæmd. Þegar kennarinn hafi síðan farið að sinna öðrum nemendum hafi, án hans vitundar, annar nemandi tekið etanólbrúsann í óleyfi og hellt yfir eld með þeim afleiðingum sem að ofan greinir. V telur að ekki sé ljóst að skriflegt áhættumat hefði breytt nokkru hvað varðar atvik málsins en til staðar hafi verið vinnuumhverfsvísir og öryggisblað. Einnig telur V að nemendur geti ekki fallið undir hugtakið starfsmaður í skilningi reglugerðar nr. 553/2004, sem M hefur vísað til. V telur að slys sonar M sé fyrst og fremst rakið til þess að nemandi fór gegn skýrum fyrirmælum kennara um bann við að nota það efni sem hann síðan notaði.

Álit.

Í málinu er ágreiningur um hvort sú háttsemi kennara að skila við etanólbrúsa í kennslustund í efnafræði hafi verið gáleysi af hans hálfu og hvort X sem vinnuveitandi hans beri ábyrgð á slíkri háttsemi eða því að ekki hafi verið gerðar nægar öryggisráðstafanir m.t.t. þeirra almennu háttnerisreglna sem lúta að öryggi og heilbrigðisháttum í grunnskólum. Sem og er ágreiningur um hvort tiltekna háttnerisreglum í reglugerð nr. 553/2004 hafi verið brotnar og hvort þær eigi við um nemendur grunnskóla.

Þegar litið er til málsins í heild verður ekki annað séð en að það séu bein orsakatengsl milli þess að samnemandi sonar M tók etanólbrúsa í óleyfi og hellti innihaldi hans yfir eld sem skapaði augljósa hættu. Ekki er varhugavert að leggja til grundvallar þá frásögn kennarans að hann hafi brýnt fyrir nemendum hættueiginleika etanólsins og í ljósi aldurs nemendanna verður að ætla að þeim hafi verið þeir eiginleikar ljósir og að það væri kennarinn sjálfur sem einn gæti notað það efni. Verður ekki litið svo á að notkun á slíku efni ein og sér innan grunnskóla sé þess eðlis að hún brjóti gegn þeim almennu háttætnisreglum sem M hafa vísað til í lögum og reglum. Verður því ekki, m.v. framlögð gögn, fallist á að X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni sonar M.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til greiðslu úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 6. febrúar 2018.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.